

I
Kuhmoinen

Kuhmoisten kuntastrategia 2026–2035

Kuhmoinen nyt

Kuhmoinen on vesien ja metsien syleilemä kunta, joka sijaitsee kaiken keskellä, mutta kuitenkin sopivan etäällä, Suomen parhaalla paikalla Päijänteen rannalla.

Kuhmoinen on laaja ja harvaan asuttu kunta, joka koostuu kirkonkylästä ja haja-asutusalueen kylistä: Harjunsalmi, Harmoinen, Haukkasalo, Poikkijärvi/Kissakulma, Kylämä, Patavesi, Pihlajakoski, Puukkoinen, Päijälä, Ruolahti, Sappee sekä niiden välisistä harvan asutuksen alueista. Haukkasalonsaaren ansiosta Kuhmoinen on myös saaristo-osakunta.

Kuhmoisissa on vireä kylien, yhdistysten ja yrittäjien kenttä. Kuhmoisissa oli vuoden 2025 lopussa 1 979 asukasta, 230 yritystä ja n. 3300 vapaa-ajan asuntoa. Vuonna 2024 asukkaista

alle 15-vuotiaita on 8,1 %, 15-64-vuotiaita 44,6 % ja 65 vuotta täyttäneitä 47,4 %. Vuonna 2023 Kuhmoisissa oli 552 työpaikkaa. Suurimmat toimialat olivat terveys- ja sosiaalipalvelut (132) ja maa-, metsä- ja kalatalous (66).

Kuhmoisissa toimii yhtenäiskoulu, jossa järjestetään opetusta varhaiskasvatuksesta lukioon. Lukiomme erityisyytenä on ratsastuslinja.

Luonto- ja ulkoilukohteet Isojärven kansallispuistosta alkaen tarjoavat mahdollisuuksia virkistytymiseen niin kuntalaisille, kausiasukkaille kuin matkailijoille.

Kuhmoinen tulevaisuudessa

Visio: Kuhmoinen – Päijänteen paratiisi

Tarjoamme

luonnonläheisen ja turvallisen asuinympäristön

Luomme

hyvät puitteet turvalliseen ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin

Edistämme

vapaa-ajan ja viihtymisen mahdollisuuksia

Huolehdimme

kuntatalouden vakaudesta

Toimintaamme ohjaavat arvot:

Yhteisöllisyys, vastuullisuus ja palveluhenkisyys

Visio 2035

Kuhmoinen – Päijänteen paratiisi

Kuhmoinen on elinvoimainen ja itsenäinen kunta, johon on hyvä asettua asumaan. Kunnan luontoympäristöä hyödynnetään elinkeinojen, hyvinvoinnin, vapaa-ajan ja matkailun voimavarana huomioiden luontoarvot.

Rakennamme virikkeellistä hyvinvoivien ja aktiivisten ja onnellisten asukkaiden yhteisöä, jossa kannustetaan yrittäjyyteen ja rohkeisiin innovaatioihin. Kuhmoisissa on kattavat ja sujuvat palvelut. Kunnassa on tarjolla turvallisen elämisen ja asumisen mahdollisuuksia keskustasta kyliin.

Toimintaamme ohjaavat arvot

YHTEISÖLLISYYS

Toimimme yhdessä asukkaiden, yrittäjien ja kausiasukkaiden kanssa ja hyödynnämme kaikkien osaamista kunnan kehittämisessä. Ketään ei jätetä yksin.

Etsimme aktiivisesti ja avoimesti yhteistyömahdollisuuksia yli kunta- ja organisaatorajojen.

Edistämme yhteisössämme kannustavaa, rakentavaa ja kunnioittavaa ilmapiiriä.

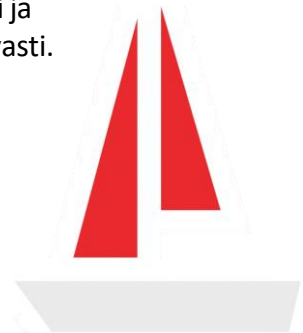
VASTUULLISUUS

Toimimme vastuullisesti ja luotettavasti. Kannamme vastuuta kuntalaisten hyvinvoinnista sekä toiminnan vaikuttavuudesta ja kunnan taloudesta huomioiden luontoarvot.

PALVELUHENKISYYS

Tuotamme tasokkaita palveluita ja toimimme asiakaslähtöisesti.

Olemme helposti lähestyttäviä ja palvelemme ystävällisesti, ripeästi ja joustavasti.

Tavoitteet

Tarjoamme luonnonläheisen ja houkuttelevan asuinympäristön kaikille

- Ylläpidämme ja vahvistamme myönteistä kuntakuvaa kaikessa toiminnassamme sekä lisäämme kunnan tunnettavuutta.
- Olemme kunta, jossa kaikki ikäryhmät otetaan huomioon.
- Ylläpidämme ja kehitämme elinvoimaista kuntakeskustaa.
- Tarjoamme houkuttelevia asuin- ja elinympäristöjä koko kunnan alueelle.
- Edistämme elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksia ja kannustamme yrittäjyyteen.
- Luomme edellytyksiä muuttaa Kuhmoisiin.

Luomme hyvät puitteet turvalliseen ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin

- Kehitämme palveluja ja sujuvaa asiointia digitalisaatiota hyödyntäen.
- Lisäämme asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja yhteistyötä palvelujen kehittämisessä.
- Ylläpidämme turvallista ja laadukasta koulupolkua sekä tuemme lasten ja nuorten hyvinvointia.
- Kunnioitamme ikäihmisiä ja mahdollistamme heille aktiivisen, turvallisen ja osallisen arjen.
- Edistämme liikenneyhteyksiä.
- Panostamme kunnan työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen.

Edistämme vapaa-ajan ja viihtymisen mahdollisuuksia

- Kehitämme liikuntapaikkoja, retkeilyreitistöjä ja muita vapaa-ajan mahdollisuuksia.
- Kehitämme satama-alueita entistä vetovoimaisemmiksi matkailualueiksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- Edistämme vapaa-ajan asukkaiden viihtymistä Kuhmoisissa ja kannustamme heitä asettumaan vakituisiksi asukkaiksi eri elämäntilanteissa.

Huolehdimme kuntatalouden vakaudesta

- Noudatamme suunnitelmallisuutta kuntakonsernin taloudessa, hankinnoissa, hankkeissa, investoinneissa ja seurannassa. Varaudumme tulopohjan muutoksiin.
- Edistämme kuntien ja sidosryhmien aktiivista yhteistyötä ja maakunnallista edunvalvontaa.

Strategian toimeenpano, seuranta ja arviointi

Kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti.

Kunnan eri toimialat laativat strategian toimeenpano-ohjelman. Strategiaa toteutetaan lisäksi muilla ohjelmilla ja suunnitelmilla, kuten elinvoimaohjelmalla, hyvinvointisuunnitelmalla ja kiinteistöstrategialla.

Strategian tavoitteita toteuttavat toimenpiteet ja toiminnalliset tavoitteet viedään vuosittain talousarvioon ja niiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa.

Strategian ajantasaisuutta arvioidaan ja tarvittaessa päivitetään valtuustokauden puolivälissä ja valtuustokauden lopussa toteutetaan laajempi strategian toteutumisen arviointi. Kuntastrategiaa tulee arvioida ja päivittää vähintään kerran valtuustokaudessa.

Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.